

DAGSORDEN Handicaprådet d. 04-06-2026

Mødedato Torsdag d. 04. juni 2026 kl. 16:00

Mødested C1.26

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om juniormesterlære.....	4
Mål og Rammer for aktivitetscentre og aktivitetshuse i Herning Kommune.....	6
Orientering om afslutning af projekt om den kommunale psykiatris døgntelefon.....	8
Orientering om Fælles Udkørselsteam.....	10
Orientering om aftalen om en 10-årsplan for psykiatrien.....	12
Præsentation af Social- og Beskæftigelsesområdet.....	14
Meddelelser fra formanden.....	15
Meddelelser fra andre.....	16
Eventuelt.....	17

Punkt 33: Godkendelse af dagsorden

27.69.48-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at dagsorden godkendes.

Punkt 34: Orientering om juniormesterlære

17.00.00-A00-1-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Lene Aagaard Brandt

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Juniormesterlære er et tilbud om en alternativ og mere praksisnær afslutning på folkeskolen. Tilbuddet er et af de 33 initiativer i Folkeskolens Kvalitetsprogram, der blev endeligt vedtaget i Folketinget den 12. december 2024. Tilbuddet trådte i kraft pr. 1. august 2025. Forud for ikrafttrædelsesdatoen behandlede Børne- og Familieudvalget sager om organisering og administration af juniormesterlæreordningen i Herning Kommune.

Sagsfremstilling

Juniormesterlære er et tilbud om en alternativ og mere praksisnær afslutning på folkeskolen. Tilbuddet er et af de 33 initiativer i Folkeskolens Kvalitetsprogram, der blev endelig vedtaget i Folketinget den 12. december 2024. Tilbuddet trådte i kraft pr. 1. august 2025.

Indhold i tilbuddet om juniormesterlære

Juniormesterlære er et samlet koncept, hvor der i videst mulig omfang skabes en sammenhæng mellem undervisning og praktik. Juniormesterlære giver mulighed for at eleverne tilegner sig viden og færdigheder på andre måder end ved undervisning i skolen.

Eleven kan være i praktik i op til 2 dage om ugen. De resterende dage følger eleven undervisningen på skolen i minimum dansk og matematik, men også gerne i andre fag for eksempel engelsk og fysik/kemi.

Juniormesterlære afsluttes med afgangsprøve efter 9. klasse. Eleven i juniormesterlære aflægger prøve i minimum dansk og matematik. Derudover gennemfører eleven en evalueringssamtale om indholdet og læringen i praktikperioden.

Juniormesterlæreordningen giver adgang til en erhvervsuddannelse. Ønsker en elev fra juniormesterlæreordningen en gymnasial uddannelse, skal eleven gå til optagelsesprøve ved uddannelsesstedet.

Behandling af juniormesterlæreordningen i Børne- og Familieudvalget

Forud for ikrafttrædelsesdatoen behandlede Børne- og Familieudvalget sager om organisering og administration af juniormesterlæreordningen i Herning Kommune.

På Børne- og Familieudvalgets møde den 5. marts 2025 (punkt 19) blev forskellige modeller fremlagt for udvalget. På baggrund af en drøftelse besluttede Børne- og Familieudvalget at implementere den lokale model, hvor de elever, som ønsker en juniormesterlærerordning, fortsætter skolegangen på egen skole.

På møde i Børne- og Familieudvalget den 9. april 2025 (punkt 36) blev administrationsgrundlag for juniormesterlære godkendt med enkelte præciseringer. Se bilag 1.

På møde i Børne- og Familieudvalget 27. marts 2026 (punkt 43) blev tillæg til administrationsgrundlaget vedtaget og den økonomiske model til finansiering permanentgjort. Se bilag 2.

Økonomi

Børne- og Familieudvalget har besluttet at skolerne får central understøttelse til juniormesterlæreordningen. Der er således ansat en koordinator i regi af UngHerning. Udover denne lønudgift tildeles 30.000 kr. pr. elev i juniormesterlæreordningen pr. skoleår. Det er elevtallet pr. 5/9, der hvert år danner grundlag for denne tildeling.

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at orienteringen om juniormesterlæreordningen tages til efterretning.

Bilag

administrationsgrundlag Juniormesterlære

Tillæg til administrationsgrundlag Juniormesterlære GODKENDT

Punkt 35: Mål og Rammer for aktivitetscentre og aktivitetshuse i Herning Kommune

29.09.00-A00-1-18

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Elin Mogensen

Øvrige sagsbehandlere: Louise Theilgaard

Resume

Dokumentet "Mål og rammer for aktivitetscentre og aktivitetshuse" er et centralt arbejdsredskab for de lokale centerråd i deres dagligdag. Dokumentet er blevet gennemskrevet og tilrettet efter at have gennemgået en længere inddragende proces i 2025. De væsentligste ændringer er beskrevet i sagsfremstillingen.

Indholdet i dokumentet har været fremlagt til politisk drøftelse i Social- og Sundhedsudvalget den 29. april 2026, pkt. 34 og sendes nu i høring i Handicaprådet og Ældrerådet - for efterfølgende at blive endelig godkendt i Social- og Sundhedsudvalget.

Sagsfremstilling

Gennemsnitligt 3.600 borgere i Herning Kommune har årligt, over de seneste 14 sæsoner, købt medlemskort til et aktivitetscenter eller et aktivitetshus. Dokumentet "Mål og rammer for aktivitetscentre og aktivitetshuse" blev udarbejdet og efterfølgende politisk godkendt i 2008 og er et centralt arbejdsredskab for de lokale centerråd i deres dagligdag.

I aktivitetscentre og aktivitetshuse samarbejdes der mellem kommunens ansatte og frivillige om at tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen med henblik på god mental og fysisk tilstand for borgeren, hvor også diversiteten i medlemsskaren er en gevinst.

Med det formål at tilpasse aktiviteter og tilbud til samfundsudviklingen, herunder ændringer i lokalsamfund og byudvikling osv., har centerrådene sammen med de lokale aktivitetskoordinatorer afprøvet nye veje ind i fællesskaberne og arbejdet på at gøre tilbud mere synlige, relevante og attraktive. Dette er blevet indarbejdet i dokumentet "Mål og rammer for aktivitetscentre og aktivitetshuse" - til gensidig inspiration og forpligtende erfaringsopsamling. En ny udgave af "Mål og rammer" har i 2025 efterfølgende været i høring i alle centerråd. På baggrund af de indkomne høringskommentarer fra centerrådene foreligger en revideret udgave af "Mål og rammer" til politisk drøftelse i Social- og Sundhedsudvalget.

De væsentligste ændringer

- Aktivitetscentre og aktivitetshuse indgår pr. 1. juli 2025 i samarbejdet om at tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, jævnfør den nye Ældrelov kapitel 2 §4 og §6
- "Målgruppen" er udvidet til også at omfatte borgere tilkendt flexjob – og at særlige lokale samarbejder efter aftale med den centrale ledelse i Sundhed og Ældre kan føre til udvidet målgruppe (fx borgere fra 50 år på Holtbjerg, som en del af den boligsociale helhedsplan)
- "Mål" er udvidet med afsnittet "Bygge bro til lokalområdet", hvor det signaleres at aktivitetscentre og aktivitetshuse skal være synlige i lokalområderne og invitere til samarbejde
- Aktivitetssæson er tilføjet et afsnit, som giver centerrådene frihed til at afprøve nye muligheder
- "Understøtte de frivillige" er udbygget med vægtning af god introduktion af frivillige, hvordan der kan støttes op om fællesskaber, kompetenceudvikling og kurser – samt aktivitetskoordinatorens rolle
- "Fysiske rammer og lokale anvendelse" er tilrettet, så samspil i lokalområdet bliver beskrevet og bedre kan understøttes. Det kommunale medlemskab på aktivitetscentre betyder at lokaler kan udlånes til andre i relation til målgruppen, under sammenlignelige vilkår.
- Indholdsmæssigt adskiller aktivitetscentre og aktivitetshuse sig ikke entydigt. Det er forskelligt, hvad man opfatter og tillægger ordene "center" og "hus". Der er udtrykt et ønske om friheden til at fastholde eller ændre navnet lokalt til enten center eller hus.

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at Handicaprådet afgiver eventuelt høringssvar senest mandag den 22. juni 2026.

Bilag

Aktivitetscentre - Mål og rammer 2026

SOS - Oplæg Mål Rammer 21.04.26

Punkt 36: Orientering om afslutning af projekt om den kommunale psykiatris døgntelefon

27.35.24-P20-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Mie Klarsø

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Handicaprådet blev den 26. juni 2025 orienteret om et tilskud fra Social- og Boligstyrelsen til den kommunale psykiatri til en styrkelse af indsatsen i den kommunale psykiatris døgntelefon i 2025. Handicaprådet ønskede i den forbindelse at få endnu en orientering i forbindelse med afslutning af projektperioden.

På dagens møde orienteres Handicaprådet derfor om projektperiodens afslutning. Centerlederen fra Polaris Center Herning deltager under dette punkt og holder et kort oplæg.

Sagsfremstilling

Den kommunale psykiatri i Herning Kommune har en døgntelefon, som drives med hjemmel i Servicelovens §82c om sociale akuttilbud. Døgntelefonen modtager opkald fra borgere med psykiske lidelser, der har et akut behov for kontakt med den kommunale psykiatri. Døgntelefonen betjenes af medarbejdere i Polaris Center Hernings afdeling Skovlyset.

Social- og Boligstyrelsen bevilgede i 2025 Herning Kommune et tilskud på 773.238 kr. med det formål at skabe et kapacitetsløft i den kommunale psykiatris døgntelefon. Tilskuddet kunne anvendes frem til den 31.12.2025.

Tilskuddet til et kapacitetsløft i den kommunale psykiatris døgntelefon er blevet anvendt til:

1. At afprøve en model med en mere stabil bemanning af døgntelefonen således, at døgntelefonens tilgængelighed blev øget. En mere stabil bemanning har betydet, at der i højere grad har været dedikeret medarbejdertimer til primært at varetage denne opgave døgnet rundt alle ugens dage, så der altid har været en medarbejder, som kunne besvare opkald fra borgerne.
2. At udvikle døgntelefonens 'næste dags tilbud' (fx aftaler om fremmøde i én indgang, aftaler om kontakt med bostøttemedarbejder, hjælp til kontakt til egen læge), så der i højere grad har været mulighed for samarbejde på tværs af kommunen, med praksislæger og regionen (eks. behandlingspsykiatriens sengeafsnit og akutbehandlingen) samt med politiet.
3. Intern kompetenceudvikling, sparring og andet kvalitetsarbejde, fx i form af uddannelse og sidemandsoplæring i metoden 'krisesamtale', som er Social- og Boligstyrelsens anbefalede metode til samtaler i sociale akuttilbud.

Opkald til døgntelefonen i projektperioden

I 2025 har der i alt været 2794 opkald til døgntelefonen fra 171 forskellige borgere. 98% af opkaldene kommer fra borgerne selv, 2 % af opkaldene kommer fra borgernes netværk eller andre. Opkaldene drejer sig primært om angst/nervøsitet, ensomhed, tvangstanker og håbløshed/nedtrykthed.

Opkaldene er jævnt fordelt på alle ugedage, med en lille overvægt lørdag og søndag. 31% af opkaldene sker i dagtimerne, 55% sker i aftentimerne, og 14% sker om natten. Opkaldene varer i gennemsnit 4½ minut.

I 67% af opkaldene løses den akutte situation, som borgeren ringer om, i løbet af opkaldet. I de øvrige opkald laves aftaler om andre løsninger, herunder aftaler om, hvad borgerne selv gør og aftaler om hvordan den kommunale psykiatri kan hjælpe med forskellige 'næste dags tilbud'.

Efter projektperiodens afslutning

- Døgntelefonens tilgængelighed: Tilskuddet indebærer ikke et krav om, at kapacitetsløftet videreføres efter projektperiodens afslutning. Efter tilskuddets udløb har Polaris Center Herning ikke kapacitet til at dedikere medarbejdertimer til døgntelefonen i samme omfang som i projektperioden. Det betyder, at døgntelefonens bemanning og tilgængelighed fra 1.1.2026 er på samme niveau som før projektperioden. For de borgere, som ringer på døgntelefonen, kan den lavere bemanning betyde, at de igen kan risikere ringe op til en telefonsvarer, hvis medarbejderne, som betjener telefonen, er optaget af opgaver med Skovlysets beboere, som de ikke kan gå fra. I de tilfælde vil borgerne blive ringet op fra døgntelefonen - det er ikke borgernes opgave at ringe op igen.
- Døgntelefonens faglige kvalitet: Projektperioden har medført et kvalitetsløft i døgntelefonens faglige indsats, som følge af både videreudviklingen af 'næste dags tilbud' og kompetenceudviklingen ift. relevante faglige metoder. Kvalitetsløftet fastholdes efter projektperiodens udløb, idet de samarbejder og kompetencer som er opbygget i projektperioden, fortsat vil indgå i den faglige indsats i døgntelefonen.

Muligheder som følge af aftale om en 10-årsplan for psykiatrien

Regeringen, Danske Regioner og KL indgik i december 2025 en aftale om udmøntning, implementering og opfølgning på en samlet 10-årsplan for psykiatrien. I den aftale er der afsat 77 mio. kr. til udbredelse af flere sociale akuttilbud samt etablering af nye afklaringspladser i den kommunale psykiatri.

Fordeling af midlerne til henholdsvis sociale akuttilbud og afklaringspladser er ikke besluttet i udmøntningsaftalen, men sker ved dialog mellem KL og Social- og Boligministeriet. Det fremgår af udmøntningsaftalen, at midlerne til sociale akuttilbud udmøntes til kommunerne ved direkte tilskud efter objektive tildelingskriterier, og at midlerne til sociale akuttilbud skal udmøntes til kommunerne i årets første kvartal, så de kan nå at finde anvendelse i det givne år.

På grund af folketingsvalget i marts 2026 er der endnu ikke sket en udmelding om fordelingen af de 77 mio. kr. mellem de to typer af tilbud, eller fordelingen af midlerne mellem de 98 kommuner. Det vides derfor endnu ikke om Herning Kommune vil få tilskud til det sociale akuttilbud i 2026, ligesom tilskuddets størrelse og det konkrete formål med et eventuelt tilskud heller ikke kendes endnu.

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Punkt 37: Orientering om Fælles Udkørselsteam

27.12.26-P08-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Mie Klarsø

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Fælles Udkørselsteam (FUT) er et samarbejde mellem Midt- og Vestjyllands Politi og Psykiatrien i Region Midtjylland, der skal forebygge forværring af tilstanden hos borgere med psykisk sygdom og dermed tvangsindlæggelser i den regionale psykiatri. Som et forsøg deltager Handicap og Psykiatri i 2025 og 2026 i FUT.

Handicaprådet blev senest orienteret om FUT på mødet den 26. juni 2025 (punkt 30), hvor der blev ønsket en opfølgning på emnet. På dagens møde deltager chefen for Handicap og Psykiatris afdeling for Samarbejde, Rådgivning og Visitation med en orientering om status på FUT.

Sagsfremstilling

Fælles Udkørselsteam (FUT) er et samarbejde mellem Midt- og Vestjyllands Politi og Psykiatrien i Region Midtjylland, der skal forebygge forværring af tilstanden hos borgere med psykisk sygdom og dermed forebygge tvangsindlæggelser. FUT består af en politibetjent og en sygeplejerske fra Regionspsykiatrien i Gødstrup og i Viborg. Sammen kører udkørselsteamet ud til borgere i de midt- og vestjyske kommuner fire dage om ugen. Borgerne, der køres ud til, udvælges på baggrund af oplysninger fra politi, region og kommuner.

Teamets opgave er at tilbyde og sætte gang i relevante tiltag, som kan hjælpe borgeren på baggrund af en tværfaglig vurdering, og dermed forebygge forværring og tvangsindlæggelser.

I Region Midtjylland kører i forvejen et udkørselsteam i Østjyllands politikreds, og andre regioner har lignende teams.

Handicap og Psykiatris deltagelse i FUT

Som et forsøg deltager Handicap og Psykiatri i 2025 og 2026 i FUT, ved at have en medarbejder med i bilen, når teamet kører ud i Herning Kommune og byde ind med kommunale indsatser i forebyggelsen af tvangsindlæggelser.

De kommunale indsatser vil være forebyggende eller brobyggende. Det kan fx være Polaris Center Hernings døgntelefon og Én indgang, hvor borgere kan henvende sig uden forudgående visitation. Det kan også ske, at den igangværende kommunale indsats får indsigt i FUT's drøftelser til brug i det videre samarbejde med borgeren.

I 2025 deltog Handicap og Psykiatri i FUT med én medarbejder én dag om ugen. På baggrund af en midtvejsevaluering er Handicap og Psykiatris deltagelse i FUT justeret, og i 2026 deltager Handicap og Psykiatri med én medarbejder én gang hver 14. dag.

Handicap og Psykiatris forsøg med deltagelse i FUT tager afsæt i ambitioner i både Handicap og Psykiatris Udviklingsplan 2025-2029 og den kommunale psykiatris bærende principper, Sammen om Recovery. Begge steder beskrives ambitioner om at arbejde forebyggende og at bidrage til gode tværgående samarbejder.

Fremtiden for FUT

På baggrund af Handicap og Psykiatris deltagelse i FUT skal det vurderes, om og hvordan de øvrige kommuner i Midt- og Vestjylland efterfølgende skal deltage i FUT.

Den samlede FUT-indsats i regionen evalueres ultimo 2026 mhp. afklaring af indsatsens videre forløb.

Indstilling
Formanden for Handicaprådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Punkt 38: Orientering om aftalen om en 10-årsplan for psykiatrien

27.00.00-P35-3-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Mie Klarsø

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Som en del af introduktionen til Herning Kommunes specialiserede socialområde præsenteres Handicaprådet for den aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien for årene 2020-2030, som sætter retning for de kommende års nationale tiltag om udvikling på psykiatriområdet.

Handicaprådet blev senest orienteret om 10-årsplanen for psykiatrien på mødet den 28. august 2025 (sag nr. 38).

På dagens møder holder Handicap- og Psykiatrichefen et oplæg om 10-årsplanen for psykiatrien.

Sagsfremstilling

I henholdsvis 2022 og 2023 indgik Folketingets partier to politiske aftaler om psykiatrien: 'Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed' og 'Aftale om en bedre psykiatri'. I maj 2025 indgik alle Folketingets partier den endelige 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien, 2020-2030', og i december 2025 indgik regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening en aftale om udmøntning, implementering og opfølgning på 10-årsplanen for psykiatrien.

Med 10-årsplanen følger et varigt økonomisk løft af psykiatrien, så der fra 2026 investeres 2,6 mia. kr. ud over de 2 mia. kr. der er investeret varigt i psykiatrien med tidligere aftaler. Ifølge indenrigs- og Sundhedsministeriet svarer det til et økonomisk løft på 35% siden 2019.

10-årsplanen for psykiatrien har fire overordnede mål:

- Flere skal behandles tidligt og tættere på
- Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes
- Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb
- Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads.

10-årsplanen kan tilgås via dette link til Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside: [Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien-2025.pdf](#)

Initiativer i 10-årsplanen

10-årsplanens mål skal nås gennem 24 initiativer, som skal implementeres via ny lovgivning og/eller gennem ny praksis i den regionale eller kommunale psykiatri og i samarbejdet mellem dem. Initiativerne er både målrettet børne-, unge og voksenpsykiatrien. En oversigt over initiativerne ses i bilag 1.

Fordi planen samler op på initiativer i perioden 2020-2030, er en række af initiativerne i planen igangsat i en eller anden grad.

Ud af de 24 initiativer i 10-årsplanen, er 17 initiativer en del af udmøntningsaftalen fra december 2025. Otte tiltag er igangsat i enten den regionale eller kommunale psykiatri, som følge af tidligere aftaler, mens 16 tiltag afventer fx lovgivning, finansiering, yderligere afdækning eller beskrivelse inden de igangsættes.

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Bilag

Oversigt over tiltag i 10-årsplanen for psykiatrien 2020-2030

Punkt 39: Præsentation af Social- og Beskæftigelsesområdet

27.69.48-A00-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

Social- og Beskæftigelseschef Simon Mæng vil på mødet præsentere Social- og Beskæftigelsesområdet.

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

at præsentationen tages til efterretning.

Punkt 40: Meddelelser fra formanden

27.69.48-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Punkt 41: Meddelelser fra andre

27.69.48-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Punkt 42: Eventuelt

27.69.48-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -